

KOLIKO I KAKVOG OTPADA?

Prema trenutnim procjenama polovica radioaktivnog otpada iz NE Krško koju je Republika Hrvatska u obvezi zbrinuti iznosi cca 3.000 m³ nisko i srednje radioaktivnog otpada. Izuzev otpada koji nastaje u Nuklearnoj elektrani Krško, obveza zbrinjavanja odnosi se i na institucionalni otpad koji nastaje radom u istraživanju, medicini i industriji, a procjenjuje se na 100 m³. Procjene količina rađene su za period do 2060. godine. Sav nisko i srednje radioaktivni otpad skladišti se u krutom stanju. Mora biti kondicioniran na način da ne sadrži tekuće niti plinovite faze.

POTRESI I SIGURNOST LOKACIJE

► Čerkezovac **nije u zoni nominiranih aktivnih rasjeda**, a prilikom nedavnog potresa svi objekti na Čerkezovcu ostali su **potpuno neoštećeni**.

► Mjerenja koja su provedena tijekom potresa 29.12.2020. godine pomoću seizmografa i akceleroografa pokazala su da je **lokacija Čerkezovac imala pet puta manju akceleraciju odnosno ubrzanje tla od npr. Zagreba**. Dok je u Zagrebu najveća akceleracija iznosila 2,43 m/s², u Čerkezovcu je iznosila **0,49 m/s²**.

► Krajem 2015. godine provedena je ocjena potresne opasnosti na širem području Zrinske gore odnosno **preliminarna procjena seizmičkog hazarda**, a nakon donošenja Nacionalnog programa, provedena su mjerenja mikroseizmičkih nemira na samoj lokaciji te je u studenom 2020. godine postavljena **seizmografska postaja koja je uključena u nacionalnu mrežu**. Rezultati preliminarnih mjerenja i očitavanja sa seizmološke postaje iskoristit će se, zajedno s planiranim istražnim radovima, za izradu **seizmotektonske studije i detaljnijih analiza potresne opasnosti na lokaciji skladišta u Centru**.

► Objekti skladišta radioaktivnog otpada graditi će se uz poštovanje svih propisa Republike Hrvatske, po EUOKODU 7 (za geotehničko projektiranje) i 8 (za projektiranje potresne otpornosti konstrukcija) te svim preporukama Međunarodne agencije za atomsku energiju, i to s povećanim faktorom sigurnosti **kako bi mogli izdržati potres i veće magnitude** od očekivanog i kako bi građevine u Centru bile sigurne od potresa visoke razorne moći.

MJERENJA I ANALIZE

Uz kontinuirano praćenje i mjerenje prirodne radioaktivnosti u zraku, vodi i tlu najsuvremenijim tehnologijama od ovoga proljeća u sklopu projekta utvrđivanja nultog stanja radioaktivnosti, stručnjaci Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu postavili su 3 košnice na lokaciju Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada. Naime, pčelinji proizvodi odlični su bioindikatori prirodne radioaktivnosti, kao i stanja u okolišu općenito. Mjerenja prirodne radioaktivnosti započela su u rujnu 2020. godine. Od ovog proljeća započela je i provedba terenskih istraživanja na lokaciji (geološki, hidrološki, geotehnički i ostali istraživački radovi).

Centar za zbrinjavanje radioaktivnog otpada u osnivanju na Čerkezovcu

Voditelj projekta

Harvoje Prpić, dr. med., direktor Fonda

Kontakt

Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško

Ulica Vjekoslava Heinzela 70a
10000 Zagreb

Tel: +385(0)1 3090 700
Fax: +385(0)1 3090 710

MB: 2341808
MBS: 80645483
OIB: 22388237533
RNO: 0065013

E-mail: info@fond-nek.hr

- www.radioaktivniotpad.org

- www.fond-nek.hr

- www.facebook.com/Fond-za-financiranje-razgradnje-NEK-108645511291131

CENTAR ZA ZBRINJAVANJE RADIOAKTIVNOG OTPADA U OSNIVANJU NA ČERKEZOVCU

FOND ZA
FINANCIRANJE
RAZGRADNJE NEK

ZBRINJAVANJE
RADIOAKTIVNOG
OTPADA

ZAŠTO CENTAR?

Republika Hrvatska ima obvezu zbrinuti radioaktivni otpad (RAO) i iskorištene izvore ionizirajućeg zračenja (II) koji su nastali 60-godišnjom primjenom izvora ionizirajućeg zračenja u medicini, industriji, znanosti, vojnoj i javnoj uporabi.

Također, Republika Hrvatska je u skladu s Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 9/02) obvezna zbrinuti polovicu RAO-a i istrošenoga nuklearnog goriva (ING) iz Nuklearne elektrane Krško (NE Krško). Kako bi se na siguran i sustavan način organiziralo zbrinjavanje nisko i srednje radioaktivnog otpada (NSRAO) i iskorištenih izvora u sklopu Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada uspostaviti će se dva skladišta. Jedno će biti središnje skladište za institucionalni radioaktivni otpad (IRAO) i iskorištene izvore (II), a drugo dugoročno skladište za nisko i srednje radioaktivni otpad (NSRAO) iz NE Krško.

Istrošeno nuklearno gorivo (ING) se zbrinjava u krugu Nuklearne elektrane Krško, najprije u mokrom skladištu (bazenu), a zatim u suhom skladištu do otprilike 2100. godine, nakon čega će, zajedno s visoko radioaktivnim otpadom (VRAO) biti prevezeno u duboko geološko odlagalište. Za rješavanje pitanja zbrinjavanja ovog radioaktivnog otpada istražuju se mogućnosti zajedničkog multinacionalnog rješenja. Za sada je sigurno da se takva vrsta otpada ne može odlagati na Trgovskoj gori, a s obzirom na geološke aspekte, mala je vjerojatnost da bi se mogao uopće odlagati na teritoriju Republike Hrvatske.

ZAŠTO ČERKEZOVAC NA TRGOVSKOJ GORI?

Trgovska gora odabrana je kao preferentna lokacija odnosno područje za zbrinjavanje radioaktivnog otpada primjenom Kriterija za izbor lokacije za termoelektrane i nuklearne objekte (NN 78/1992).

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99) Hrvatski sabor je 1999. godine kao preferentnu lokaciju za provođenje daljnjih istraživanja potvrdio područje Trgovske gore. Isto je potvrdila i Vlada Republike Hrvatske 2018. godine prihvativši Nacionalni program.

Nakon što je MORH proglasio lokaciju vojnog skladišta Čerkezovac na Trgovskoj gori neperspektivnom za vojne namjene, odlučeno je da će se lokacija predati civilnim vlastima na korištenje. Kako je VSK Čerkezovac unutar preferentne lokacije, sa već postojećim objektima djelomično iskoristivima za uspostavu postrojenja Centra za zbrinjavanje

radioaktivnog otpada, predloženo je da se Centar uspostavi na toj lokaciji. Preliminarnim analizama prema postojećim podacima potvrđeno je da svojstva lokacije odgovaraju predloženoj namjeni. Konačnu potvrdu dat će planirani istražni radovi i provedene sigurnosne analize i procjena utjecaja na okoliš.

PUT RADIOAKTIVNOG OTPADA

